

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177	Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000
PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna inozemstvo . . . » 13.000
	Letna inozemstvo, USA dol. . . 15
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 32 (1515)

Gorica - četrtek, 10. avgusta 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Razpet med dva papeža Spokojna smrt papeža Pavla VI.

Za papeža Pavla VI. smrt ni prišla nepričakovano. Z modrostjo desetih pametnih devic iz Zveličarjeve prilike se je nanjo zadnje čase neprestano pripravljaval. Umril je spokojno po kratki agoniji. Prihranjen mu je bil mučni smrtni boj njegovih predhodnikov Pija XII. in Janeza XXIII., čeprav je zadnja leta mnogo trpel zaradi protina (udnice).

V zvezi s tem so značilne besede, ki jih je na dan izvolitve za papeža 21. junija 1963 zapisal v svoj dnevnik: »Gospod me je poklical v to službo morda ne zato, ker sem bil za kaj takega sposoben ali ker naj bi rešil njegovo Cerkev sedanjih težav, temveč da nekaj trpim zanjo in jo, naj bo jasno, On in ne drugi, vodi in reši.«

Pavel VI. je odšel v večnost, od mnogih do konca nerazumevan. Zgodovinske okoliščine so ga postavile med plemiškega Pacellija in ljudskega Roncallija. Prvemu je bil izvrševalec njegovega vladanja, drugega je moral naslediti v evangeljskem poslanstvu. Ni mogel biti niti Pacelli niti Roncalli. Moral se je, in je to tudi znal, soočiti z novimi in težkimi problemi. Znal je povezovati novosti s tradicijo. Želel je povzdigniti Kristusovo Cerkev v sedanjem času, jo napraviti za nosilko bratstva in miru v svetu. Zato je izdal vrsto okrožnic, opravil vrsto velikih potovanj, se zavzemal za mir med ljudstvi.

IZVRŠEVALEC ZADNJEGA KONCILIA

Prva tri leta njegovega vladanja so bila tesno povezana z nadaljevanjem in zaključkom koncila, ki ga je leta 1962 Janez XXIII. kot drugega vatikanskega odprl. Sad koncila je bilo novo gledanje na Cerkev in njeno poslanstvo v svetu ter uvedba kolegialnega vodstva. Dve stvari pa si je papež pridržal: odločitve glede duhovniškega celibata in urejanja rojstev. Uspešno je izvedel bogoslužno reformo, reforma cerkvenega zakonika pa je blizu uresničitve.

Sinoda škofov, ki jo je Pavel VI. prikladal v življenje kot svoj posvetovalni organ, je postala zametek kolegialnosti v Cerkvi. Okrog dve sto škofov, izvoljenih od nad tri tisoč škofov, se je nato petkrat zbralo v Rimu v razdobju od 1967 do 1977 z vedno bolj prevladujočo navzočnostjo škofov iz Tretjega sveta.

Maša se je začela opravljati v ljudskem jeziku, kurija je dobila mednarodni obraz, prav tako kardinalski zbor, ki je presegel številko 130, pa potisnil italijanske zastopnike v veliko manjšino (33). Obenem je omejil volivno pravico kardinalov do meje 80 let, tako da bo v novem konklavu od 130 kardinalov le 115 lahko volilo bodočega papeža.

MED TRADICIJO IN ODPRTOSTJO

V zadevi urejanja rojstev, zakonske nerazvešljivosti in duhovniške discipline je Pavel VI. vztrajal na tradicionalnem nauku Cerkev. Branil je pravico do življenja in ponovno povzdignil glas zoper splav. Odločno je zavrnil predlog kanadskih škofov o uvedbi ženskega duhovništva. Odklanjal je evtanazijo in se je boril zoper vsako obliko nasilja nad človekom.

Do oporečniškega nadškofa Lefebvra je pokazal izredno mero pastoralne modrosti. Nadškof je v svoji napačni vnemi odklonil ne samo nekatere pokoncilne zlorabe, ampak zavrgel tudi sklepe zadnjega koncila ter obsojal razgovor Pavla VI. z raznimi silnicami sedanjega časa.

Pavel VI. si je simbolično snel z glave komaj od milanskih vernikov darovano tiaro ter njen izkupiček poklonil revežem. Od tedaj je dosledno nosil le škofovski mitro. Označil je zasedbo Rima po italijanskih četah leta 1870 za dejanje božje Previdnosti, po katerem je bila Cerkev odvzeta svetna oblast. Soglašal je s teznjami, da se da konkordatu z italijansko državo sodoben izraz. Bil je pobudnik nove konference italijanskih škofov. Odklanjal

je vključevanje katoličanov v liste komunistične partije. Boleli so ga pojavi oporečništva v Cerkvi, kot primer Isolotta v Firencah, opata Franzoncaja pri Sv. Pavlu v Rimu ter skupin »kristjanov za socializem«. Tem bolj se je zato zavzemal za pristne pojave dejavnega katoličanstva, katerih nosilec je bila zadnja leta zlasti »Comunione e Liberazione«.

Leta 1964 se je objel s carigraskim patriarhom Atenagorom na Oljski gori. Temu je sledilo razveljavljenje izobčenja nad bizantinsko Cerkvijo. Turški vladi je vrnil v bitki pri Lepantu (1571) zaplenjene zastave, grški Cerkvi pa glavo apostola sv. Andreja. Ponovno se je srečal s predstavniki anglikanske Cerkve, poudarjajoč, da mora papež »predsedovati v ljubezni«, Cerkev pa mora biti revna in taka tudi nastopati.

Bil pa je tudi edini v vrsti zadnjih papežev, ki je doživel atentat na svojo o-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Potrjen lurški čudež

Po osmih letih pregledov in posvetovanj, ko so različne zdravniške komisije skrbno preiskovale primer Francoza Sergija Perrina, ki je v maju 1970 v Lurdu ozdravel od mrtvouda in skoraj popolne slepote, so se vsi strokovnjaki zedinili v sklepu, da njegovega primera medicinsko ni mogoče razložiti. Njegovo ozdravljenje je bilo »popolno in trajno«. V času, ko se kar nekako sramujemo govoriti o čudežih, je dogodek gotovo vreden posebne pozornosti.

Od okrog pet tisoč ozdravljenj v Lurdu ali v zvezi z lurškimi romanji ali lurško vodo, ki so jih ugotovili zdravniki, je cerkvena oblast 64 proglasila za čudežna. Zadnje v tej vrsti je prav primer Sergija Perrina. Njegovo ozdravljenje je razglasil za čudežno škof iz Angersa letos v juniju. Vsako leto pride v Lurd okoli 60.000 bolnikov, romarjev pa je prišlo lani kar štiri milijone. In kar najbolj prepriča: nihče jih k temu ne sili ali poziva. Lurd je postal božje znamenje sredi današnjega zmaterializiranega sveta.

Sprejem slovenskih škofov pri slovenski vladi

28. julija je predsednik vlade SR Slovenije dr. Anton Vratuša sprejel slovenske škofove, na čelu z metropolitom dr. Jožefom Pogačnikom ter se razgovarjal z njimi. Skupno so ugotovili, da so odnosi v Sloveniji med socialistično družbo in Cerkvijo primerno urejeni, kar zagotavlja njihovo nemoteno versko delovanje.

Peto romanje slovenskih bolnikov v Lurd

Sredi julija je poseben romarski vlak z 12 potniškimi vagoni in dvema bolniškima pripeljal v Lurd 700 slovenskih romarjev. Težkih bolnikov je bilo nekaj nad 80, lažjih pa tudi približno toliko. Zanje je skrbelo 6 zdravnikov, okrog 150 pa je bilo medicinskih sester, streljnic in spremljevalcev. Slovenski romarji so bili razporejeni v 19 hotelih, težji bolniki pa so dobili svojo oskrbo v novi bolnišnici, Bernardkino zavetišče imenovani. Pri »maši narodov« je bilo v sredo 19. julija navzočih 25.000 romarjev, somaševalo je 12 škofov, en kardinal in 357 duhovnikov. Tiste dni je bilo v Lurdu 40.000 romarjev. Vsi hoteli v mestu (ki jih je nad 400) so bili zasedeni.

★

Stalni opazovalec Apostolskega sedeža pri OZN v New Yorku prelat Giovanni Cheli je postal naslovni nadškof, apostolski pronuncij nadškof Jean Rupp pa je bil imenovan za stalnega papeškega opazovalca pri posebnih ustanovah OZN v Ženevi. S temi imenovanji je hotel dati Vatikan poseben poudarek pomembnosti Organizacije Združenih narodov.

Lani, na praznik Marije Vnebovzete, je papež Pavel VI. takole nagovoril zbrane vernike: »Čeprav že star, bom morda še z vami slavil ta praznik, če Bog tako hoče. Vidim pa se vedno bliže pragu onstranstva.«

Se prejšnji četrtek 3. avgusta je sprejel v privatni avdienci v svoji poletni rezidenci Castelgandolfo predsednika italijanske republike Pertinija. Nato se je protin, zvesti znanec papeževih zadnjih let, naznanil s povečano močjo. Treba je bilo odpovedati nedeljsko srečanje, časnikarjem pa je bilo izročeno besedilo nagovora, ki ga je sv. oče hotel povedati zbranim vernikom.

Pozno popoldne se je zdravstveno stanje sv. očeta zaradi srčne krize močno poslabšalo. Kepica strnjene krvi, ki se je ustavila v pljučih, je nato ob 21.40 povzročila smrt. Skoro do konca je bil sv. oče pri zavesti in je prejel vse zakramente za umirajoče.

ZADNJI NAGOVOR

Prav zato, ker sv. oče svojega zadnjega nagovora ni mogel več prebrati, je ta nagovor posebno dragocen, saj pomeni njegovo slovo od božjega ljudstva. Omenja joč praznik Gospodove spremeni-ve na gori (6. avgusta) je zapisal: »Tisto telo, ki se je spremenilo pred začudenimi očmi apostolov, je bilo telo Kristusa, našega brata, je pa istočasno naše telo, poklicano k slavi. Tista luč, ki ga pripravljala, bo tudi naš del dediščine in sijaja. Poklicani smo sodelovati na toliki slavi, ker smo tudi sodelavniki božje narave. Čaka nas neprimerljiva sreča, če bomo častno izvršili svoje krščansko poslanstvo.«

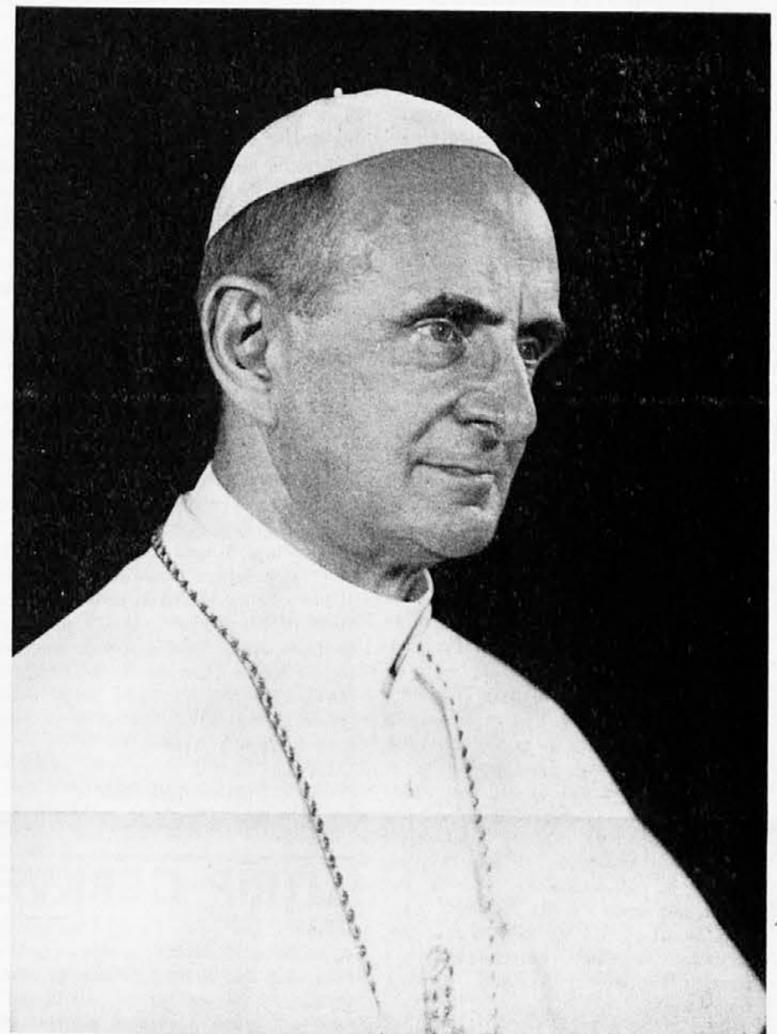
Nato se je hotel spomniti vseh, ki jim ni dano uživati počitnic: najprej brezposelnih, ki ne morejo zadostiti potrebam svojih dragih z delom, primernim njihovim možnostim in pripravljenosti; nato trume lačnih, katerih število vsak dan strahotno narašča; in končno vseh tistih na splošno, ki si skušajo najti zadovoljivo mesto v družbenem in gospodarskem življenju. »Naj naša marijanska molitev vključi vse te namene in vsakogar izmed nas vzpodbuja k bratski solidarnosti.«

ŽIVLJENJSKA POT

Sv. oče Pavel VI. bi bil letos 26. septembra izpolnil 81 let življenja. Od njih jih je 58 preživel v Kristusovem duhovništvu. Rojen v Concesio (Brescia) je postal Rim njegov drugi dom. V Rimu je naredil teološke študije, v Rimu je ostal razen kratke odsotnosti, ko je bil dodeljen vatikanskemu poslanstvu v Varšavi, ves čas do leta 1954, ko je bil imenovan za milanskega škofa. In se je vrnil v Rim leta 1963 kot kardinal, ko je bilo treba izvoliti papeža. Izvolitev je padla nanj.

V PRIČAKOVANJU NOVEGA PAPEŽA

Skrb za Cerkev je sedaj izročena kardinalskemu kolegiju, ki pa se sme baviti le s tekočimi zadevami in ne sme odločiti ničesar, kar spada v pristojnost papeža. S smrtjo papeža so prenehale vse službe kurijskih kardinalov razen službe kamerlenga, ki bo vodil papeške volitve in je trenutno državni sekretar francoski kardinal

Jean Villot; nato veliki penitenciar kardinal Giuseppe Paupini in namestnik državnega tajnika msgr. Giovanni Capris.

Volitve se morajo izvršiti v teku 15-20 dni. Od 130 kardinalov jih bo moglo voliti le 115; ostali so presegli starost 80 let, ko izgubijo aktivno volivno pravico. 65 kardinalov je iz evropskih dežel, 38 iz obeh Amerik, 12 iz Afrike, 15 iz Azije, Avstralije in Oceanije.

Največ kardinalov šteje Italija (33), za njo ZDA (12), Francija 7, obe Nemčiji 6, Argentina 4.

Naravno je, da se že pojavljajo v tisku imena novega papeža. K sreči papeža ne izbirajo svetni mogotci, ampak sv. Duh. Zato smo kot kristjani mirni. Prav pa je, da v teh dneh molimo za kardinala, da bodo res orodje božje Previdnosti in Cerkvi oskrbeli vzornega pastirja in vodnika.

Slovenska skupnost ob smrti sv. očeta

Ob smrti papeža Pavla VI. je predsednik deželne sveta SSK A. Bratuž naslovil na kardinala državnega tajnika Villota naslednjo brzojavko:

»Ob smrti svetega očeta Pavla VI. pošiljam vaši eminenci izraze iskrenega sožalja v imenu stranke Slovenske skupnosti ter izražajoč čustva demokratičnih Slovencev v deželi Furlaniji-Julijski Benečiji dajem priznanje delu pokojnega papeža, modrega vodnika krščanskega sveta ter neutrudnega borca za svetovni mir. S posebno hvaležnostjo se tu spominjamo pozornosti papeža Pavla do vprašanj narodnostnih posebnosti v cerkvenem in družbenem življenju ter še posebej dokončne ozemeljske rešitve slovenske Cerkve z ustanovitvijo nove slovenske škofije v Primorju kot posledica mednarodnih pogodb.«

★

Izredno toplo Titovo sožalje

Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je poslal vatikanskemu državnemu tajniku kardinalu Jeanu Villotu sožalno brzojavko s temle besedilom:

»Z velikim obžalovanjem smo sprejeli novico o nenadni smrti njegove svetosti, papeža Pavla VI. Papež Pavel VI. je bil zavzet borec za mir in razumevanje med ljudmi in narodi ter vztrajen zagovornik miroljubnega in enakopravnega sodelovanja med narodi. Njegova vizija sveta brez

vojn, sveta brez rasne, nacionalne in drugih oblik diskriminacije, v katerem bi s pospešenim tempom premagovali problem lakote in nerazvitosti, je pomenila veliko podporo prizadevanjem mednarodne skupnosti za nastanek novih in pravičnejših odnosov med narodi. Vedno smo visoko cenili aktiven prispevek in požrtvovalno prizadevanje papeža Pavla VI. za uresničitev teh plemenitih ciljev. Njegova smrt je za vse človeštvo nenadomestljiva izguba.

Papež Pavel VI. je kazal veliko razumevanja in si osebno prizadeval za pozitiven razvoj odnosov in uspešno sodelovanje med SFRJ in Vatikanom v interesu humanih ciljev, za katere se je vedno zavzemal. Prosim Vas, eminence, sprejmite ob smrti njegove svetosti, s katero sem se imel čast osebno seznaniti in do katere sem gojil globoko spoštovanje, moje iskreno sožalje.«

PRIHODNI TEDEN NAS LIST NE BO IZSEL. Da damo možnost počitnic tudi osebjem, ki je uslužbeno pri našem listu, naš list za sredpočetniške dneve (ferragosto) ne bo izšel. Zato naročniki in bralci lista ne bodo prejeli v četrtek 17. avgusta. List bo redno zopet izšel v četrtek 24. avgusta. Zaprta bo tudi uprava našega lista in sicer od petka 11. avgusta do ponedeljka 21. avgusta.

Lurško doživetje je vedno veliko

I. Kar dva prostorna avtobusa, eden s tržaškimi, drugi z goriškimi romarji, sta se na 25. julija odpravila po dolgih ovin-kih proti Lurdu. Kraju, ki ostaja med raznimi slavimi božjimi potmi še najbolj pristen, romarski, poln doživetij, tako da se vedno želi vrniti vsakdo, ki ga zapuša, podoživljati množično molitev, prošnje, zatekanje v Marijino varstvo, prejeti milo-sti, telesnega in duševnega ozdravljenja, duhovne osvežitve in poglobitve.

Bili smo letos verjetno edina skupina s Primorske, ki je obiskala ta milostni kraj pod Pireneji v Franciji. Toda prej ko smo stopili na francoska tla, smo naredili velik krog, iz pristanišča Genova smo se skupaj z obema našima avtobu-sona potegnili naravnost v mesto Barcelono v Spaniji. Pravzaprav v španski de-želi Kataloniji, katere prestolnica je to veliko dvomilijonsko mesto, za Madridom drugo največje v državi.

Na ladji smo doživeli prijeten večer, sveži morski zrak in slikovit sončni zahod. Ze zjutraj drugi dan pa smo zavili v barcelonsko pristanišče, v katerem smo se izkrcali, znova vstopili v naša avtobusa in se odpeljali mimo velikega kipa Krištofa Kolumba, ki nadkričuje barcelon-ski pristan, na ogled po mestu.

KATALONIJA

Izredno živahno mesto, katerega začetki segajo v iberski čas. Bila je potem grška kolonija, nato rimsko mesto. Za Rimljani so prišli Vizigoti (Zahodni Goti). Leta 712 pa so ga zasedli Arabci. Toda ti so ga vladali le nekako sedemdeset let, bili pre-magani po Frankih in nekaj časa je bil kraj središče frankovske obmejne kraji-ne. Ta je kmalu zatem prerasla v kneževino Katalonijo, ki se je pridružila bliž-nji kraljevini Aragonija (središče mesto Zaragoza). V notranjosti Spanije pa je tedaj nastajalo kraljestvo Kastilija, ki je združevalo tudi kneževine León, Estrema-duro, Asturijo, Galicijo. Nekaj let pred 1500 je bil na čelu kraljestva Aragonija kralj Fernando, v Kastiliji pa je vladala kraljica Izabela. Oba sta se vzela in zdru-žila svoji kraljestvi. Obe dvojice se je pri-jelo ime Katoliška kralja. Pod njuno vladno je Spanija osvobodila še zadnje arabsko kneževino, idilično Granado v južni deželi Andaluzija. In prav kraljica Izabela je tudi omogočila Krištofu Kolumbu potovanje s tremi ladjami v Ame-riko. Model ene od teh, popoln posnetek, je stalno zasidran v barcelonskem pri-stanišču kot simbol španskega prodora v novi svet.

Ogledali smo si mesto s hriba Montjuich, ki se dviga nad pristaniščem. Zelo sliko-vito. Še bolj pa s hriba Tibidabo, ki se vzpenja v ozadju mesta. Na njem je sa-lezijanska cerkev Srca Jezusovega. V me-stu pa je najmočnejša stolnica, posve-čena sv. Evlaliji, v katalonsko gotskem slogu. Eno samo bogastvo do nadrobno-sti izdelanih stebrov, znamenitih grbov. Okrog stolnice gotska četrt, najstarejši predel mesta.

Nekaj posebnega je, nadalje, nedogra-jena cerkev sv. Družine, delo znanega ar-hitekta Gaudija v slikovitem slogu Ju-gendstil. Cerkev se gradi že sto let le s prispevki vernikov in se ne ve, kdaj bo dograjena. Spada pa med najlepše zamisli cerkvenih gradenj, kar jih je doslej spoznal krščanski svet.

Prenočili smo v hotelu na drevoredu Ramblas, glavnem sprehajališču Barcelo-ne. Večerni živčav traja tja do dveh po polnoči. Ne čisto prespani smo se zjutraj odpeljali proti gori Montserrat, pod kate-re vrhom se na višini 720 metrov nahaja veličasten samostan s čudovito baziliko. Tu smo imeli mašo. Samostan je cilj šte-

vilnih romarjev. Po starih pravicah ima svojo samoupravo. Ni podrejen vladi in zato je v njem in povsod naokrog vse napisano v katalonščini. Vse to že vso dobo pod vladno generala Franca, pod ka-tero je bila katalonščina povsod drugod prepovedana. Montserrat je največja bož-ja pot Katalonije ter njeno versko in na-rodno središče. V edinstveni baziliki se nahaja kip črne Matere božje, ki je cilj češčenja številnih romarjev.

ZARAGOZA

V Zaragozo, glavno mesto Aragonije, četrto mesto po velikosti v Spaniji, smo dospeli po novi avtocesti že proti večeru. To mesto šteje nekako pol milijona pre-bivalcev. Bilo je ustanovljeno že pod Rim-ljani kot pomemben vojaški tabor z ime-nom Caesar Augusta. Pod arabsko zased-bo je bilo središče posebne kneževine in po letu 1000 je postalo prestolnica kralje-stva Aragonija. Prespali smo v hotelu in drugi dan imeli mašo v veličastni baziliki Naše Gospe na stebri (Nuestra Señora del Pilar). Ime izhaja od legendarnega prikazanja Matere božje apostolu Spanije sv. Jakobu leta 40 po Kr. na velikem ste-bri. Ta cerkev je najbolj pošteta Mari-jina božja pot v vsej Spaniji. Poleg ol-tarja Marije na stebri ima tudi glavni veličasten oltar iz alabastra v gotskem slogu. V njej so zastave vseh držav iz latinsko-ameriškega sveta, kajti pilarska Mati božja je bila proglašena za njegovo patrono.

Nedaleč od te cerkve je imenitna stol-nica (la Seo). Izhaja še iz romanskih čas-ov. Pod Arabci je bila mošeja, potem pa predelana (leta 1169) v krščansko cer-kev. Sprva v romanskem, potem v got-skem, s številnimi izklesanimi oltarji v renesančnem in tudi baročnem slogu. To-liko nakopičenega umetniškega bogastva bi težko še kje srečali in gotovo tudi ver-skega. Več svetnikov počiva v njej, med temi sv. Rita, nadalje mnogi aragonski knezi. Posebno pozornost vzbujata tudi značilna španska gradbena sloga »plate-resco« in »mudejár«. Slednji se je razvil v času arabske zasedbe.

— o —

(Konec prihodnjič)

UTRIP CERKVE

● Arheologi deželnega muzeja so pri Sv. Hemi nad Podjuno pri Globasnici odkrili temelje škofovske cerkve, krstilnice in manjše kapelice iz poznega starega veka. Pri izkopavanju omenjene kapelice so odkrili tudi dele mozaika in našli tri gro-bove.

● V Canterburyju v Angliji se je 24. ju-lija pričelo veliko posvetovanje anglikan-ske Cerkev, ki se ga udeležuje 400 škofov iz vsega sveta. Castni predsednik angli-kanske verske skupnosti je nadškof iz Canterburyja Donald Coggan, ki je na-vože pozval k edinstvi kljub različnim gledanjem. Skofe zlasti ločuje gledanje na delitev mašniškega posvečenja žens-kam. Lambethsko konferenco (imenuje se po nadškofovi palači v Canterburyju) je pozdravil tudi pok. papež Pavel VI., kot opazovalci pa ji prisostvujejo trije zastopniki katoliške Cerkev.

● Stirje člani argentinskega nogometnega moštva, ki je zmagalo na nedavnem svetovnem prvenstvu — Daniel Passarella, Jacinto Leopoldo Luque, Jorge Olguin in Ricardo Villa so napravili obljubo, da bo do poromali v argentinsko narodno sve-tišče Matere božje v Lujanu, če zmagajo. Sedaj so obljubo izvršili.

MILENA MERLAK

Mariji v slavo

Videli smo Te veselo in žalostno, videli smo Te tiho in slavljenjo. V Tebe, devica Marija, zaupamo, ZDRAVA MARIJA, Tebi na veke kličemo, ZDRAVA MARIJA, ki si bila vzeta v nebo.

Videli smo Te, kako Jezusa v naročju držiš, videli smo Te, kako Odrješnika svetu podariš. ZDRAVA MARIJA, srečna mati.

ZDRAVA MARIJA, Mati Božjega Sina, videli smo, kako Ti srce trže bolečina, ko Jezusa bičajo, s trnjem kronajo, ko nosi križ, na križu umre. ZDRAVA MARIJA, nesrečna mati, s sedmimi meči so Ti prebodli srce.

Vidimo Te v nebeškem sijaju, vidimo Te, kako s Sinom kraljuješ v raji, kako sedita na desnici Boga Očeta, ZDRAVA MARIJA, ZDRAVA MARIJA. Ljubimo Te, slavimo Te, veselimo se, veličastno si bila v nebesa vzeta.

Ali ima civilna oblast pravico določiti smrtno kazen?

Vsak dan beremo v časopisih o umorih nedolžnih ljudi. Zato se vedno bolj in bolj sliši glas, da je potrebna smrtna ka-zen za določene zločine. Danes mnogi kri-minalisti, pravniki, filozofi in moralisti za-vratajo smrtno kazen, češ da nasprotuje človečnosti, kulturi, človeškim pravicam in tudi krščanski ljubezni. Zato so mnoge države ukinile smrtno kazen; med temi je tudi demokratična Italija.

Proti takim tako odločnim trditvam kr-ščanska filozofija dokazuje, da je smrtna kazen ne samo zakonita, ampak tudi po-trebna in da zato nikakor ne nasprotuje človečnosti in tudi ne krščanski ljubezni.

Civilna oblast je zato tu, da štiti javni blagor državljanov. To je njena prvenstve-na naloga in dolžnost. Če je to naloga in dolžnost, ima tudi pravico, da se poslužuje vseh sredstev, ki so potrebna, da svojo nalogo uspešno izpolni. Med temi sredstvi utegne biti ne samo zapor, temveč tudi smrtna kazen, zlasti za zločine, ki so posebno nevarni javnemu blagru, ki ogrožajo obstoj človeka in njegovo življenje.

● 6. julija je bila v slovaškem mestu Tr-navi razglašena slovaška cerkevna pokra-jina (metropolija). Razglasitev je opravil praški nadškof kardinal Frančišek To-mašek, novi slovaški metropolit pa je po-stal trnavski nadškof dr. Julius Gabriš, ki je takoj po razglasitvi odprl prvo za-sedanje škofov, apostolskih upraviteljev in kapitularnih vikarjev nove cerkvene po-krajine.

● Skupina izraelskih državljanov pod vod-stvom rabina Meira Kahana je zasedla v znak protesta zoper obsodbo sovjetskih oporečnikov Anatolija Ščaranskega in A-leksandra Ginzburga rusko pravoslavno cerkev ob vnožju Oljske gore. Protestniki so popisali stene s protisovjetskimi gesli in cerkev zapustili šele, ko jih je iz nje pregnala policija. Sovjetska zveza nima diplomatskih stikov z Izraelom, zato so protestniki izbrali omenjeno cerkev, ker da je trenutno edina predstavnica SZ v Izraelu.

● V severnem Vietnamu je 6. julija umrl škof v Vinhu Peter Nguyen Van Nang. Rodil se je leta 1910, duhovnik pa je po-stal leta 1941. Škofijo Vinh je vodil od leta 1971.

Nesmiselno preganjanje

Med novimi afriškimi državami je tudi Ekvatorialna Gvineja. Država ni velika, šteje le okrog 300.000 prebivalcev; 80 odstotkov je katoličanov. Vlada pa ji dikta-tor Francisco Macias Nguema, ki je skle-nil, da izkorenini vsako sled krščanstva. Dal je zapreti vse katoliške cerkve in iz-gnati vse duhovnike. Ostal je samo eden in sicer neki Španec, ki mu je 80 let. Dik-tator je dal pomoriti že nad 50.000 oseb, kot je dognal Amnesty International. Polovica državljanov (120.000 ljudi) živi v iz-gnanstvu. Zrtve nasilja najprej mučijo, po-tem jih največkrat javno usmrtijo, dru-gim v opozorilo.

● Ameriški kongres je z večino nekaj glasov preklical zapor nad vojaško po-močjo turški vladi, ki je veljala, odkar je Turčija nasilno zasedla del Cipra pred štirimi leti. Grška vlada je nad to odlo-čitvijo ameriške vlade izrekla svoje veliko nezadovoljstvo, kajti po njenem mnenju se razmere na otoku niso v ničemer spre-menile; 40% otoka je še vedno pod turško zasedbo, turška vlada ne išče potov do sporazuma, nad 200.000 grško-ciperskih beguncev pa je bilo ob vse premoženje.

Kdor hladno in preračunano mori nedolž-ne ljudi, ali ima še pravico, da oblast spoštuje njegovo življenje. Nekateri men-ijo, da ne. Zato smo imeli v preteklosti smrtno kazen pri vseh narodih. Ali so se takrat vsi motili? Sv. pismo pravi: »Kdor koli prelje človeško kri, se bo po človeku prelija njegova kri; kajti po božji podobi je Bog naredil človeka« (Gen 9, 6). Res je, da gre za staro zavezo, toda prav tako je res, da je človeško življenje največja do-brina, ki jo je družba dolžna zaščititi z vsemi postavnimi sredstvi.

Filozof in sociolog Aleš Ušeničnik tako-le razmišlja: »So zločini, pred katerimi se more družba braniti le s smrtno kaznijo. Torej je smrtna kazen v službi socialne blaginje upravičena... Smrtna kazen je ne-kak socialni silobran« (A. Ušeničnik, So-ciologija, 1910). Vemo, da se po nedolžnem napadeni sme braniti tudi z orožjem. Za-kaj bi se družba ne smela?

Tudi ni res, da ima kazen samo pobolj-ševalni namen: zločinca spreobrniti. Ima tudi zadostilni namen: dati zadoščenje ran-jeni pravici. Zato uči isti filozof: »Zloči-nec lahko spozna svojo zmotno in daruje življenje pravici in bo tako rešil, kar je večnega in kar je smoter vsega življenja.«

Stojan Brajša

OD TEDNA DO TEDNA

■ Po podpisu predsednika republike in objavi v uradnem listu je vstopila v ve-ljavno amnestija za prekrške z največ tri-letno zaporno kaznijo. Poleg amnestije je predvidena tudi pomilostitev do dveh let zopora in do dveh milijonov denarne kazni.

■ Predsednik dežele Baden-Württemberg Hans Filbinger, član Krščansko demo-kratske zveze, je bil prisiljen odstopiti, ko se je izkazalo, da je v teku zadnje vojne kot vojaški sodnik izrekel 4 obsod-be na smrt za prekrške, ki daleč tega niso zaslužili.

■ Severnoameriški državni tajnik Vance je znova obiskal Izrael in Egipt. Njegovi napori so bili v bistvu usmerjeni v to, da se ne bi popolnoma razbila neposred-na izraelsko-egiptovska pogajanja. Tako Beginu kot Sadatu je Vance izročil last-noročno napisano Carterjevo pismo, v katerem naj bi predsednik ZD predlagal tristransko srečanje med Carterjem, Sa-datom in Beginom.

■ Na Portugalskem se nadaljuje vladna kriza, odkar so se razšli socialisti in so-cialno demokrati center. Slednji zahte-vajo, da bi morali socialisti popustiti predvsem v izvajanju agrarne reforme, ki je bila vedno kamen spotike med obema strankama.

■ Po končanem nogometnem prvenstvu se je terorizem v Argentini znova pojavil. Izvršen je bil atentat na stanovanje bo-dočega poveljnika argentinske mornarice (dolžnost naj bi prevzel 15. septembra) Armanda Lambruschinija. Pri atentatu je bila ob življenje admiralova 15-letna hčer-ka in še dve drugi osebi. Skoro istočasno sta bila v mestu San Nicolás, 250 km severozahodno od Buenos Airesa ugrab-ljena dva časnikarja, ki sta delala pri krajevem časopisu »El Litoral«. Ugra-bila naj bi ju neka polvojaška varnostna služba. Medtem je general Videla, ki ni več član vojaške junte, začel svoje drugo predsedniško obdobje in napovedal, da bo prišlo do sprememb v notranji politici ter do prilagoditev, ki jih nalaga zunanja politika.

Razpet med dva papeža

(nadaljevanje s 1. strani)

sebo. 29. novembra 1970 ga je rablo ranil z bodalom neuravnoteženi bolivijski slikar Mendoza, ki je hotel v njem sim-bolično umoriti vso Cerkev. Pavel VI. ni hotel, da bi se zoper atentatorja poste-palo.

NAPORI ZA MIR

Utrjevati in reševati mir na zemlji je bila ena značilnih potez Pavlovega vla-danja. Tri okrožnice »Ecclesiam suam« »Populorum progressio« in »Octogesima Aveniensi« govori o reševanju social-nih problemov v današnji družbi, o kri-đi bogatih narodov, o »jezi revnih«, o po-trebi po pravičnosti in dialogu. Da bi mi-sel o potrebi miru čim bolj prodrla v množice, je leta 1968 uvedel za prvi jan-uar »Dan miru«. Vatikanska diplomacija je bila neprestano usmerjena v akciji za zmanjšanje mednarodne napetosti in razo-rožitve, Vatikan pa je sopolpisal listino o človeških pravicah v Helsinkih.

Tudi iskanje ureditve odnosov z vla-dami vzhodnoevropskih komunističnih dr-žav je bila ena značilnosti vladanja Pa-vla VI. Najbolj je odjeknil protokol iz beogradske vlado. Kasneje je Vatikan stike razširil na Poljsko, Češkoslovaško, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo ne da bi mu do sedaj uspelo vzpostaviti diplo-matske odnose kot z Jugoslavijo ter re-šiti žgoča vprašanja, ki tarejo tamošnje Cerkev.

Mir na Bližnjem vzhodu je prav tako neprestano zaposljal sv. očeta: najprej palestinski begunci, nato v ognju in krvi težko preizkušeni Libanon, potem cipr-ska kriza in končno podpora vsemu, kar lahko pripomore do sprave med Izraelom in Arabci, vse to mu je dalo novih pri-ložnosti, da je izrazil in pojasnil svoja stališča.

PAPEŽEVA POTOVANJA

Sprva so vzbujala splošno pozornost, saj so bila nekaj povsem novega v vode-nju Cerkev. Pričelo se je z obiskom Svete dežele v začetku januarja 1964. Še na kon-cu istega leta se je udeležil mednarodnega evharističnega kongresa v Bombayu v In-diji. 4. oktobra 1965 je obiskal sedež Or-ganizacije Združenih narodov v New Yorku. 13. maja 1967 ga najdemo v Fatimi ob 50-letnici Marijinih prikazovanj. Še i-sto leto potuje v Turčijo, kjer se ustavi v Carigradu in Efezu. Leta 1969 izvrši v Zenevi, nekdanji trdnjavi kalvinizma, svoj ekumenski obisk. Vse svet ga spremlja na treh obširnih potovanjih na tri celine: leta 1968 gre v Kolumbijo v Južni Ameri-ki, leta 1969 v Ugando v Afriki in leta 1970 se poda na Filipine, v Oceanijo, Av-stralijo, Indonezijo in Hongkong. Ko je konec teh celinskih potovanj, sledijo krat-ka široj po Italiji: Orvieto, Firence po katastrofalni poplavi leta 1966, obisk je-klarskih tovarn leta 1968 v Tarantu, leta 1972 Benetke in Videm, Pescara lani.

PAPEŽ, NAŠA DEZELA IN SLOVENC

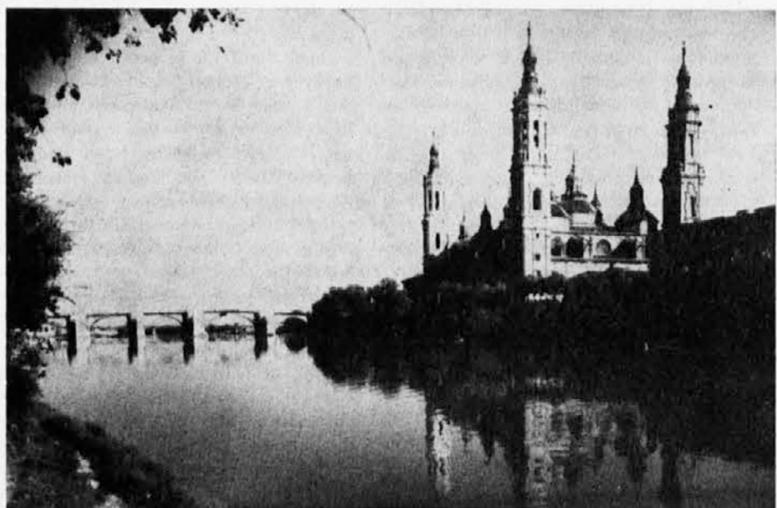
Ne samo daljne dežele, temveč tudi de-žela Furlanija-Juljska Benečija je bila deležna papeževga obiska. Zgodilo se je to 16. septembra 1972 ob evharističnem kongresu v Vidmu. Tedaj je Pavel VI. na Trgu 1. maja, kjer ga je med drugim pozdravila tudi skupina Slovencev in je bil med njimi tudi ljubljanski metropolit dr. Jozef Pogačnik, izrecno pozdravil Slo-vence z besedami: »Poseben pozdrav prej-mite vi izseljenci beneških pokrajin in Furlanije, ki ste se tukaj zbrali in vi Slo-venci, ki ste tako navezani na to pokra-jino in ki ste hoteli s svojo navzočnostjo okrepiti duhovne vezi bratskih odnosov med vami in tukajšnjim prebivalstvom.«

Znano je tudi, da se je goriški nadškof msgr. Cocolin ponovno razgovarjal s pa-pežem o verskih vprašanjih goriških in tržaških Slovencev ter da je bil prav Pa-vel VI. zelo zainteresiran, da pride do končne sprave med Italijo in Jugoslavijo. Zato je Vatikan takoj, ko so Osimski sporazumi stopili v veljavo, uzakoniil od-cepitve kopske škofije od tržaške in ta-ko priznal novo stvarnost.

ZADNJE POTOVANJE

V večnost je odšel z mislijo, ki jo je izrazil letos 21. junija, ko je poteklo 15 let od njegove izvolitve. Tedaj je dejal:

»Usoda človeštva je neizprosna na ko-ki. Vendar smo še vedno optimisti. Naša vodilna misel v službi sveta in Cerkev ostaja drugi vatiškanski cerkveni zbor, ki si ga prizadevamo prevesti v življenje. Ostanimo zvesti temu velikemu dogodku in naredimo iz njega luč za našo pri-hodnost.«

Bazilika Pilarske Matere božje v Zaragozi. Reka ob njej je Ebro, mesto samo pa leži na desni strani bazilike

Letošnje ekumensko potovanje v Vojvodino

Ruski Krstur v Bački, ki je eden od ciljev letošnjega ekumenskega romanja v Jugoslavijo. Na sliki so verniki, zbrani pred cerkvijo ob obisku škofa msgr. Bukatka

II.

Zelo važno vlogo igrajo v srbski zgodovini sploh in v cerkveni še posebej številni izseljevanja Srbov iz stare domovine, ki je ostala pod Turki, čez Savo in Donavo, na Hrvaško in v Avstrijo ter zlasti na Ogrsko. Teh nekaj podatkov naj služi našim letošnjim romarjem, da bodo lažje spoznali kraje in ljudi, med katere smo namenjeni.

Ker so veljali Srbi za odločne nasprotnike Turkov in obenem za dobre vojaške, so bili v obmejnih pokrajinah vedno dobrodošli. Najbolj jih je bil vesel ogrski kralj Matija Korvin, ki ga naša narodna pesem pozna pod imenom »Kralj Matjaž«. Saj je celo srbskega poveljnika Vuka Brankovića Zmaja postavil za vojvodo (despota) ter priznal novim državljanom široko samoupravo. Kot plačilo za njih vojaško službo so državni poglavarji razdelili srbskim emigrantom veliko rodovitne zemlje, kar je kmalu omogočilo tudi njih gospodarsko neodvisnost.

Srbi so se večinoma organizirali v nekatere obmejne bataljone, ki so bili stalno v pripravljenosti, da odbijejo vsakršni sovražni napad. Tako so tudi nastale velike obmejne trdnjave z močno vojaško posadko v Varaždinu, Gornjem Karlovcu in drugod. Okoli trdnjav so se razvijala nova mesta. V mirni dobi so ti borci postali kmetje, ki so pridno obdelovali svojo zemljo. Država jih je celo oprostila davkov in drugih dajatev.

V takih okoliščinah in pogojih se je številno Srbov v emigraciji iz leta v leto množilo, ker so vedno prihajale nove skupine z juga. Prvi begunci so se zatekli čez mejo že takoj po bitki na Kosovem polju (1389), druge večje skupine pa po prvem padcu Beograda (1521) in zlasti po drugem turškem zavzetju tega mesta (1690). Takrat je pribežal čez Donavo tudi peški patriarh Arsenij III. Crnojević (1675-1704), ki je vodil v begunstvo 40.000 srbskih družin, v strahu da se ne bi Turki maščevali nad njimi, ko so se morali Avstrijci naglo umikati turški vojski. Francoski kralj Ludvik XIV. se je bil namreč ustrašil prevelike moči Avstrije in je zato grozil s svojimi četami na zapadni avstrijski meji. Avstrija je morala zato odpoklicati svoje sile z Balkana, kar je omogočilo Turkom, da so v kratkem času spet zavzeli svoje stare pokrajine. V marsičem in marsikje se je

podobna zgodovina ponavljala vse do konca druge svetovne vojne in pozneje, ko so morali številni begunci zapuščati svojo domovino in iskati zavetje drugod po svetu. Ravnotežje na Balkanu je tedaj vzpostavil mir, sklenjen v Sremskih Karlovcih leta 1699. Ogrske pokrajine so odslej pripadale Avstriji in z njimi vred tudi pribegli Srbi. Cesar Leopold, ki je še vedno računal na njih pomoč v obrambi južnih meja, jim je priznal velike pravice in prednosti. Srbski patriarh je smel tako, poleg svoje duhovne službe, vršiti tudi službo civilnega poglavarja za vse Srbe na avstrijskem ozemlju, kakor mu je bil že prej priznan ta izreden položaj pod turško oblastjo. To pravico je ohranil tudi pozneje, ko je moral odložiti naslov patriarha in je ohranil le ime srbskega metropolita (1704).

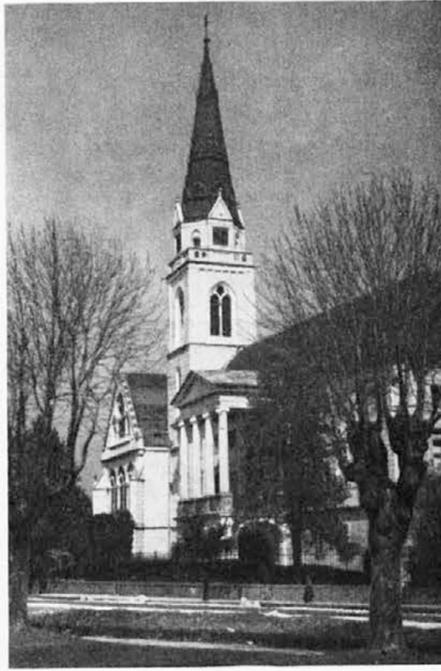
Sedež srbske metropolije je bil najprej v samostanu Krušedol na Fruški gori; od 1713 pa v Sremskih Karlovcih, ki je postalo tako novo srbsko cerkveno središče. Srbi so namreč zgradili novo katedralo in semenišče in se tako tudi cerkveno utrdili na novem narodnem ozemlju. Ko je leta 1737, po neuspelem uporu proti Turkom, pribražalo čez mejo zopet večje število Srbov, se je s tem v glavnem tudi zaključila doba masovnega izseljevanja iz stare domovine na jugu. Srbsko narodno ozemlje se je tako razširilo proti severu; za vedno so pa Srbi izgubili precejšen del svojega matičnega ozemlja, kjer se je razvijala njih slava zgodovina v srednjem veku.

Leta 1848 je mladi avstrijski cesar Franc Jožef privolil na zahtevo srbskega narodnega zbora in vrnil srbskemu metropolitu naslov patriarha. Stvar je bila sedaj enostavnejša, ker so bili tudi Turki že davno ukinili srbski patriarhat v Peči. Obenem pa je ostal srbski patriarh v Sremskih Karlovcih brez vsake civilne oblasti v deželi, ki je postala avtonomna »Vojvodina«. To ime se je ohranilo vse do danes in je tudi Jugoslavija priznala tej pokrajini neke vrste samostojnost. Franc Jožef je pa hotel s to novo ureditvijo brez dvoma na graditi zvestobo Srbov v odločilnih dneh ogrske vstaje 1848. Vendar je avtonomna Vojvodina kmalu spet doživela konec svojega izjemnega položaja, ko je leta 1867 zaradi dualističnega sistema vladavine v cesarstvu padla spet pod ogrsko oblast. Srbski patriarhat v Sremskih Karlovcih

modernejšo avtocesto, 300 km dolgo, ki povezuje pristanišče Či Long na severnem delu otoka z glavnim mestom Taipeih ter z našim mestom Tainanom ter se zaključuje v Kaošjungu. Dokončana bo letos 10. oktobra na kitajski narodni praznik. S svojimi dolgimi in visokimi mostovi ter širnimi nasipi skozi riževo pota je Formozi v resničen ponos.

SKOZI VELIKO SALEZIJANSKO ZUPNIJO

Vasi rastejo iz zemlje kot gobe po dežju. Hiše za eno družino so kar čedne, spodaj so delovni in poslovni prostori, zgoraj pa spalnica in drugo. Skoro v vsaki hiši je trgovina z rižem, drugimi pridelki, konzervami, sadnimi pijačami, jstvinami vseh vrst. Trgovine so dobro založene z obleko in domačim blagom, kar priča, da ljudje ekonomsko dobro stojijo. Vsaka hiša ima svoj televizor (barvne slike so zelo jasne), hladilnik, električno peč, pralni stroj, pred hišo pa stoji motorna in navadna kolesa. Vsaka hiša ima svoj oltarček, prednikom posvečen, z rdečo lučko, ki gori noč in dan. Policije in vojaštva ni videti. Tam v

Stolna cerkev za kristjane vzhodnega obreda in škofijska palača v Križevcih

je bil končno ukinjen leta 1920, ko je bil osnovan vsesrbski patriarhat v Beogradu. Vendar nosi beograjski patriarh danes naslov: metropolit karlovaški in je s tem poudarjena važna vloga te srbske metropolije v verskem življenju pravoslavne Cerkve v Vojvodini, ki bo glavni cilj letošnjega ekumenskega potovanja v režiji ACM v Trstu in Gorici od 25. do 31. avgusta.

Angel Kosmač

Srečanje s Cézannom

Poletje je za večino ljudi čas počitka. Nekateri pa želijo tudi v počitniško razpoloženje prinesiti nekaj kulturnega užitka. Skoraj po vseh evropskih državah se v poletnih mesecih vrstijo prireditve, ki privabijo veliko število obiskovalcev. Turisti pa tudi domačini lahko izbirajo med različnimi umetniškimi manifestacijami, od glasbenih in dramskih do likovnih. Posebno v manjših a znanih počitniških krajih in pa v velikih mestih, kjer je vedno polno obiskovalcev, je človek kar v zadregi, kaj naj si izbere.

Med take kraje prav gotovo lahko prištevamo Pariz, ki je s svojo bogato kulturno tradicijo vedno privlačeval. K pomembnim kulturnim prireditvam tega mesta prištevamo razstave, ki jih prirejajo v razstavnem prostoru Grand Palais in ki običajno zajamejo velik del poletnih mesecev.

Letos je bila od aprila do zadnjih dni julija poleg dveh manj pomembnih razstav predstavitev Paula Cézanna (1839-1906) in sicer del iz njegovega poznega obdobja.

Razstavo je organiziralo Združenje nacionalnih muzejev. Razstavljeni dela — nad sto olj in akvarelov — so pripeljali iz različnih evropskih muzejev, predvsem pa iz Muzeja moderne umetnosti v New Yorku. Zaslugo pri zbiranju del zadnjega desetletja življenja velikega slikarja ima umetnostni zgodovinar William Rubin, direktor oddelka za slikarstvo in kiparstvo pri newyorškem muzeju. S pomočjo nekaterih kolegov je nad dvajset let zbiral Cézannove pozne slikarije in jih strokovno obdelal. S tem je potrdil domneve nekaterih slikarjevih sodobnikov, ki so v nasprotju s takratno kritiko videli v Cézannu

Mogočni Budov kip, pod katerega sta se postavila gg. Majcen in Fedrigotti

sredi naselja je županstvo, kjer plapola državna zastava. Vsaka vas ima prostorno šolo in tržišče, kjer se dobi vse za kuhinjo, zelenjavo, sadje in pa sadovi

Za zvestobo gre

Zadnja, tj. junijska-juljska številka Mladike prinaša na uvodnem mestu članek, posvečen zadnjim volitvam v naši deželi. Z vsebino članka se mora strinjati vsak slovenski demokrat v Italiji, nikakor pa se ni mogoče strinjati z nedoslednostjo, s katero tržaška revija svoj članek zaključuje. Piše namreč: »Prepričani smo, da je vključevanje v neslovenske stranke škodljivo za celo našo narodno skupnost, ker vodi v asimilacijo in v narodno smrt. Za nas pa je narodnost pred vsako ideologijo. Toda to našemu uredništvu ne brani, da ne bi pozdravili tudi drugih izvoljenih Slovencev, ki bi jim položili na srce eno samo željo: skrbeti prvenstveno za slovensko stvar... Za zvestobo gre.«

Ker smo v politiki in ne pri kakih verskih resnicah, ima lahko vsak svoje prepričanje o tem, kaj je koristno in kaj utegne biti škodljivo narodni skupnosti. Prav tako je vsak svoboden, da se opredeli za eno ali drugo stranko, za slovensko ali italijansko. O tem ne razpravljamo, ker je to skupna last demokratične družbe. Nam gre za nekaj drugega. »Za zvestobo gre,« pravi Mladika. Gre za zvestobo in doslednost v načelih, ki jih priznavaš in ki ne morejo biti stvar kompromisa.

Mladika pa greši proti temu. Piše namreč: »Vključevanje v neslovenske stranke vodi v asimilacijo in narodno smrt.« To dejstvo je izven vsakega dvoma, ker ga potrjuje vsakdanje življenje v naši preteklosti. »Za nas pa je narodnost pred vsako ideologijo,« izjavlja ista revija. Takoj nato dostavi: »Toda to ne brani, da ne bi pozdravili tudi drugih izvoljenih Slovencev.«

(na listah italijanskih strank). »Pozdraviti« pomeni v tem primeru želeči srečo, uspehe. Kako more Mladika želeči srečo in uspehe Slovencev pri njihovem delu za asimilacijo rojakov s pomočjo italijanskih strank, saj v isti sapi trdi: »Za nas je narodnost pred vsako ideologijo?«

Francè Prešeren, ki je bil zvest slovenski stvari, ni v epigramih pozdravljal (želeči sreče) Stanku Vrazu, potem ko je uskočil k Hrvatom, temveč mu je rekel, da je »narobe Katon«. Fran Levstik ni nikoli pozdravljal (želeči sreče) slovenskemu pisatelju Dragotinu Dežmanu, potem ko je ta prešel k nemški stranki in postal Carl Deschman.

Zato želimo pri Mladiki več doslednosti in zvestobe sami sebi. S Slovenci v italijanskih strankah se bomo gotovo še naprej pozdravljali kot znanci, morda celo kot prijatelji, ne bomo pa jih pozdravljali kot člane italijanskih političnih strank, ne bomo jim želeči sreče pri njihovem delu za narodno asimilacijo, ker nam tega ne dopušta ravno zvestoba slovenski narodnosti. (r+r)

Bralci pišejo

Spoznanje na Kamenici

Letos sem bil prvič na Kamenici. Spoznati sem hotel naše slovensko izpostavljenost vztrajanje na tistih trdih, strmih tleh. Odkar sem še kot otrok prebral Bevkovega »Kaplana Martina Cedermaca«, me ta posebna, trpka usoda slovenstva, ta samosvoji odmaknjeni svet težko pridobljene samobitnosti, ni več nehal vznemirjati.

Zdaj, na to zadnjo juljsko nedeljo, sem jih videl in srečal. Treskalo in grmelno je po Kamenici, tako da je ves tako ljubeznivo in vztrajno pripravljeni kulturni spored padel dobesedno v vodo. Veliko se jih je zbralo, iz Benečije, iz tujine, tam so bili tudi Slovenci prijatelji z Goriškega; iz Trsta, s Koroškega, iz matične domovine. Slovenski beneški duhovniki so stali v nevihti na premočenem odru, pevci in godbeniki so jih obdajali, ko so spoznali, da ne bodo mogli zapeti.

In vendar: Kamenica živi. Veliko ljudi iz Benečije in od drugod jo potrebuje. To je končno potrdila tudi številna udeležba. Kamenica je ena naših slovenskih povezovalnih perspektiv, ki je več kot zgolj srečanje Slovencev, več kot zgolj prijateljstvo vseh jezikov Benečije. Človeška glava mnogih, mnogih sodobnikov je spoznala, da je ljubezen več kot sovražstvo, prijateljstvo več kot prepir. Ta velika človeška glava prerašča zato ozkost in strmine bivanja, je morda kačipot v lepše življenje.

Lev Detela

Potreben popravek

V Vašem cenjenem listu ste 20. julija t. l. v članku o obsodbi v Sovjetski zvezi pod imenom Viktor Piatkuv navedli podatek, ki ni točen. Napisali ste, da je bila Litva vključena v Sovjetsko zvezo ob koncu vojne. Se pravi po porazu Hitlerja. V resnici je bila Litva (istočasno z Letonsko in Estonsko) nasilno vključena v Sovjetsko zvezo že leta 1939 za časa prijateljskega sodelovanja med Hitlerjem in Stalinom. Kasneje, t. j. leta 1941 je vse tri omenjene države zasedla Hitlerjeva vojska, po njenem porazu pa spet Sovjeti. Brez debate.

U. V.

ANDREJ MAJČEN SDB

Iz moje misijonske kronike

Te dni je dr. K. Humar prejel novo kar obširno pismo od misijonarja Andreja Majčena s Formoze. Pismu je dal naslov »Ali luč budizma ali luč Kristusa?« Najprej se spominja svojega sobrata Antona Vodeta, kateremu je vsa ta leta pošiljal svoja pisma. Mnoga od njih so bila objavljena tudi v »Katoliškem glasu«.

Moj redovni sobrat Furlan Carlo Socol — začena g. Majcen svoje pripovedovanje — me je povabil na izlet skozi naš misijon vse do gričevja, kjer se nahaja tudi Gora luči budizma. Pridružil se nama je še mladi G. Fedrigotti iz Tridenta, ki ima svojega zaslužnega strica v Colle don Bosco v Piemontu.

Zavili smo navzdol po razdrapani cesti, kjer polagajo podzemsko telefonsko napeljavo, kajti po vladnem načrtu naj bi vsaka skupina hiš na Taiwanu imela svoj telefon. Kmalu smo prečkali novo naj-

pejci hitro opazijo, so številni otroci in da so ljudje lepo oblečeni.

NAS KATOLIŠKI CENTER V VASI TUKU

V sredi vasi zavijemo mimo edine protestantske kapele, ki je precej čedna. Poleg stare stavbe iz prejšnjih časov smo to leto sezidali nov verski center, »Msgr. Versiglia Building« imenovan, v katerem je kapela, več razredov za otroški vrtec, dvorana za razne prireditve, mladinski oratorij in še kaj. Tudi pogani se poslužujejo tega centra, nimajo pa čuta, da bi kaj denarno prispevali. Če ne bi imeli misijonskih dobrotnikov, bi morali center že zapreti.

Iz tega centra smo svojo dejavnost že razširili na sosednje vasi, kjer smo si oskrbeli teren. Zaenkrat imamo sv. mašo in verouk kar v privatnih hišah. Te dni sem prisostvoval zaključku šolskega leta z večerno prireditvijo. Učiteljice so pripravile pevske in rajalne točke, ki so se jih starši otrok z veseljem udeležili, saj jim nastop lastnih otrok prinese nemalo ponosa in zadovoljstva.

(Konec prihodnjič)

Razprava o spremembi goriškega regulacijskega načrta

V petek 4. avgusta se je z daljšim posedom prof. Coste, kateremu je bila zapužana naloga, da spremeni goriški regulacijski načrt, začela v goriškem občinskem svetu zaključna faza razprave glede novih predvidevanj urbanističnega značaja za goriško mesto in predmestje.

Načrtovalec je s skupino strokovnjakov delal več kot dve leti. V tem obdobju so se vršila tudi razna posvetovanja z rajonskimi konzultanti in drugimi organizacijami.

Delo prof. Coste je spremljala tudi posebna komisija, ki jo je imenoval občinski svet in v kateri so bile zastopane vse stranke, predstavniki raznih strokovnih organizacij, ki so posebno zainteresirane pri regulacijskem načrtu in sindikati.

Delo komisije se je klavno zaključilo, saj je bila večina članov nezadovoljna z načinom delovanja in stalno zahtevala, naj občinska uprava upošteva predloge komisije. To pa očitno ni šlo v račune strankam, ki upravljajo goriško občino, predvsem socialnim demokratom, ki bi radi imeli proste roke v fazi spreminjanja regulacijskega načrta. Prišlo je do zelo ostrih in polemičnih nastopov, ki so v bistvu onemogočili delovanje komisije, ki je bila imenovana, da bi sodelovala z načrtovalno skupino. Nekateri člani (predstavniki geometrov, arhitektov in inženirjev) se iz protesta niso udeležili del komisije.

Tudi od posvetovanj z rajonskimi konzultanti bi lahko pričakovali kaj več. V Pevmi so bila vsekakor nezadostna in nekatera važna vprašanja niso bila primerno obdelana. V Standrežu je občinska uprava v bistvu odklonila zahteve konzulte, saj se ni hotela dotakniti industrijskega področja in avtoporta.

KAKSNE SO BISTVENE SPREMEMBE GORIŠKEGA REGULACIJSKEGA NAČRTA?

Prof. Costa je uvodoma poudaril, da varianta v bistvu ne spreminja strukture sedanjega načrta, da pa gre za določene posege na področjih, ki so se izkazala, tudi v luči novih zakonskih predpisov, neustrezna za razvojne smernice mesta Gorice.

Posege lahko razdelimo v dve skupini: revizija splošnega regulacijskega načrta in določitev področij za ljudska stanovanja. Pri načrtovanju se je tehnična ekipa posluževala obsežnega statističnega gradiva, ki so ga zbrali v dveh letih in to na raznih področjih.

Najvidnejše spremembe bo utrpelo cestno omrežje, predvsem vzhodna in zapadna obvoznica, ki sta bili načrtani že na prejšnjem regulacijskem načrtu. Medtem ko teče vzhodna obvoznica po že obstoječih cestnih trasah (treba bo razširiti nekatero ceste kot: ul. Montesanto, trg Medagla d' Oro, Corsica in Rafut), je za zapadno obvoznico predvidenih nekaj novih tras, ki bodo v marsičem spremenile obstoječe cestno omrežje. Zapadna obvoznica cesta se namreč začne pri solkanskem mejnem prehodu, teče južno od Casermet do Soče in ob tej do pevskega mostu, po ulici Cordaioli, z viaduktom nad tovarno SAFOG do mostu IX. avgusta, mimo ESPOMEGO, preko štandreskih njiv do novega mostu čez Sočo in od tod do sodovskega ozemlja, od koder ni predviden noben podaljšek. Zapadna vpadnica odpira torej številne probleme (gre namreč za široko in hitro cesto), ki se začnejo že takoj na severnem delu, saj bo ta cesta prečkala številne obdelane površine in močno prizadela celotno severno področje. Nadvoz preko SAFOG-a in nad obrežjem Soče južno od ESPOMEGO pa bo zahteval velika tehnična in finančna sredstva. Tudi južni del predstavlja probleme, saj seče štandreska polja in bo ponovno prizadel kmetijstvo.

Namen te obvozne poti naj bi bil predvsem v tem, da bi povezovala mostove na Soči, da bi po njej stekel turistični promet za Jugoslavijo in da bi novo obrtniško področje pri Casermetah dobilo primerne povezave.

Predvidene so še druge nove ceste, ki bodo povezovala obe glavni arteriji. Nekatero od teh so precej neracionalno speljane, saj gredo preko hiš.

Novi načrt tudi ne predvideva nobenih sprememb glede industrijskega področja v Standrežu in to kljub številnim zahtevam in protestom. Ohranitev tega področja, kot ga je predvideval prejšnji načrt, je prav gotovo ena najnegativnejših točk novega načrta. Vsem je namreč dovolj jasno, da se programacija industrijskega razvoja ne sme omejiti na občinsko o-

zemlje, ampak je treba, da se podobna področja načrtujejo na širši ravni. To je poudaril tudi Costa. Treba je torej poskusi zemljišča, ki ustrezajo novim programskim smernicam in ki ne povzročajo škode slovenski narodni skupnosti.

Poleg industrijskega področja so predvidena še področja za obrtništvo (Casermet) in III. Armata in za terciarne dejavnosti (predvsem trgovine), ki so za Gorico posebno važne, prav zaradi državne meje. Za te dejavnosti je namenjeno področje vzhodno od ceste III. Armata. V ta okvir spada tudi avtoporto v Standrežu, za katerega ni predvidenih sprememb.

Precej pozornosti je posvečene tudi kmetijstvu. Ta produktivni sektor je bil vedno zelo zanemarjen. Novi načrt predvideva nekaj področij, ki so namenjena kmetijstvu, predvsem specializiranemu, ki pa niso zadostna.

Glede servisnih služb je treba upoštevati urbanistične standarde, ki jih je določila država. Ker je bil prejšnji regulacijski načrt izdelan za mesto z 80.000 prebivalci, medtem ko je sedanji za 60.000, je jasno da ima Gorica že dovolj površin, namenjenih servisnim službam. Treba jih je le racionalno porazdeliti.

Kar nas posebno zanima, je prostor na južnem delu mesta, ki je dodeljen za slovenske šole. Da ne bo prišlo do nezaklenih presenečenj, je treba, da občina točno določi, katere slovenske šole bodo lahko zgrajene na prostoru ob nekdanji kmetijski šoli. Zahteve so bili že večkrat zelo jasno izražene.

Drugo važno poglavje je namenjeno ljudskim stanovanjem, predvsem kar se tiče ubikacije. Na splošno velja ugotoviti, da zmanjšani novi regulacijski načrt zazidavalno zmogljivost na celotnem ozemlju, posebno še v Standrežu in Ločniku in to predvsem, ker so skrčili področja, namenjena ljudskim stanovanjem (zakon št. 167).

V celi občini je predvidenih novih 13 področij, namenjenih ljudskim stanovanjem. Naj tu omenimo samo nekatera, ki nas bolj zanimajo. V Podgori sta določeni dve coni (ul. Attems in predilnica) s skupno 21.225 kv. metri, kar je vsekakor precejšnja površina. Tu bo prostora za 317 ljudi. V Pevmi je za ljudska stanovanja (100 ljudi) namenjenih 7.500 km². V ulici Campi (zavod sv. Družine) je v isti namen določenih 4.600 km² (77 ljudi).

Prisotnost teh vrst stanovanj v omenjenih krajih odpira številna vprašanja. Za Podgoro in Pevmo je treba doseči, da bodo stanovanja namenjena izključno za domačine in da se bodo tudi gradila sorazmerno s potrebami domačega prebivalstva. V ul. Campi pa je lokacija povsem neustrezna, saj bi nastale večnadstropne hiše tik ob obstoječem slovenskem zavodu in tako onemogočile vsak razvoj zavoda in njegovih potrebnih struktur.

Z GORIŠKEGA

S seje deželnega tajništva Slovenske skupnosti

V ponedeljek 7. avgusta se je v Jamljah sestalo deželno tajništvo Slovenske skupnosti, ki je imelo na dnevnem redu vrsto pomembnih vprašanj, izhajajočih iz rezultatov junijskih volitev in temu sledječih političnih stikov in srečanj. V začetku seje se je predsednik deželnega sveta spomnil preminulega papeža Pavla VI., ki je s svojim delom veliko prispeval k duhovni obnovi sveta in prizadevanju za mir med narodi. Posebej je poudaril dejstvo, da je prav pokojni papež ustanovil novo škofijo Slovenskega Primorja, kar je nedvomno velike važnosti za primorske Slovence in nove mednarodne odnose.

Deželno vodstvo SSK je medtem prejelo vrsto pisem in dopisov, ki kažejo na izredno dejavnost zadnjega obdobja. Tako je generalni tajnik predsednika republike v imenu predsednika Pertinija odgovoril na pozdravni telegram, ki mu ga je stranka naslovila ob izvolitvi ter med drugim poudaril, da je predsedstvo republike že zainteresiralo predsedstvo ministrskega sveta v zadevi globalne zaščite, kot je bilo v pozdravnem telegramu tudi izraženo.

Od strani predsedstva senata pa je prišel odgovor na pismo deželnega tajništva v zadevi finansiranja strank. Po naročilu predsednika Fanfanija je rečeno, da je slo zadevno pismo kot petičija po čl. 50 že v senatno komisijo, ki bo o stvari razpravljala. Na vsak način je po-

PARK FINZGARJEVEGA DOMA
NA OPCINAH - Narodna ul. 89

13. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA '78

v soboto 2. in nedeljo 3. septembra
Predstavitel letošnjih predavateljev in sodelujočih na predvečer študijskih dni v petek 1. septembra ob 18. uri v Peterlinovi dvorani v Trstu, ul. Donizetti 3.

membrno dejstvo, da se zakonodajni organ v tej zadevi premakne in skuša od pomoči doseadnjim vrzlim. Pred kratkim je o zadevi odgovorilo tudi predsedstvo poslanske zbornice.

Na seji deželnega tajništva sta nato predsednik in tajnik poročala o nekaterih drugih stikih, tako o sestanku manjšinskih strank v Bocnu v zadevi bodočih evropskih volitev in o vabilu na proslavo ob jubileju glasila Narodnega sveta korških Slovencev. Glavna tema seje pa je bila razprava o pogajanjih med strankami ustavnega loka za sestavo novega deželnega odbora in za podobne politične stike na goriški pokrajini in tržaški občini. V živahno debato so posegli vsi navzoči in tako je deželno tajništvo ob koncu sestavilo delegacijo za prihodnja pogajanja na deželni ravni. Slovenska skupnost bo pri tem v glavnem postavila svoje politične zahteve po globalni zaščiti in rešitvi vseh bistvenih vprašanj naše manjšine.

Poroka

Preteklo soboto 5. avgusta sta se v kaptujski cerkvi v Gorici poročila profesorica na slovenskem klasičnem liceju dr. Katjuša Faganel in uradnik na goriški provinci dr. Amas Pazzali. Somaševanje je vodil ženov stric p. Henrik iz mesta Arezzo ob spremljavi župnikov p. Richarda in dr. F. Močnika. Zenin je bral berilo v italijanskem, nevesta pa medberilni psalm v slovenskem jeziku. Evangelij je bil v obeh jezikih kot tudi nagovor novoporočencema. Splošno je bilo odobravanje vseh navzočih, da sta prišla v poštev materina jezika obeh novoporočencev, saj razgledanost le povezuje in širokogrudnost ustvarja lepo enoto.

Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova na skupni poti!

Spet nov udarec za italijansko sodstvo in varnostno službo: Nadia Mantovani, družica vodje rdečih brigad Renata Curcia in Vincenzo Guagliardo sta izginila iz kraja svojega prisilnega bivanja pod policijskim nadzorstvom. Mantovani je ves čas procesa proti rdečim brigatistom v Turinu zelo izzivalno nastopala ter podpisala vse izjave, ki so jih obtoženci prebrali med obravnavami.

Umril je Umberto Nobile

V visoki starosti 93 let je umrl Umberto Nobile. V življenju se je posebno proslavil z drznim poletom prek Severnega tečaja z balonom »Norge«. Ko je hotel drugič preleteti Severni tečaj z balonom »Italia«, se je akcija ponesrečila, ker je balon na povratku moral pristati na zaledenem morju. Bilo je nekaj mrtvih; med živimi je ostal tudi Nobile.

Kmalu se je začela akcija, da bi ponesrečence rešili. Med drugimi jim je šel na pomoč tudi slavni norveški raziskovalec Severnega tečaja Amundsen, ki se pa s poti ni več vrnil. Ponesrečence so pozneje rešili, pri tem pa so nastale hude polemike o krivdi in o zadržanju poveljnika Umberta Nobila. Polemike se še do danes niso pomirile in niti niso še raziskane vse okoliščine tega tragičnega poleta, ki je za tiste čase bil nekaj bolj drznega kot pozneje polet na Luno.

SLOVENSKO AKADEMSKO DRUSTVO SKAD

Drevored XX. Septembra 85 - Gorica
Slovensko akademsko društvo SKAD prireja vsakoletno počitniško-studijske dneve v Zabnicah od 13. do 16. avgusta 1978. SPORED:

Nedelja 13. avgusta: odhod vlaka ob 6.53 z goriške železniške postaje. Popoldne razgovor o planinstvu (tudi diapozitivi).

Ponedeljek 14. avgusta: zjutraj srečanje z župnikom g. Marijem Gariupom. Ob 17. uri predavanje — Ambrož Kodelja, ISKANJE STIKA Z BOGOM IN ČLOVEKOM (TAIZE).

Torek 15. avgusta: ob 10. uri predavanje — Ivo Jevnikar: MANJŠINSKA PROBLEMATIKA. Ob 19. uri nastop gledališke amaterske skupine Standrež z dvema Nušičevima komedijama.

Sreda 16. avgusta: zaključek srečanja na Višarjah.

Prispevek za prehrano in prenočišče je 3.500 lir dnevno.

OBVESTILA

Alojzijevisče - Zavod Alojzijevisče v Gorici (ulica Don Bosco 60, tel. 83515), ki deluje sedaj v novih prostorih, javlja, da naj se prijavi do konca meseca avgusta letos novi gojenci, kakor tudi tisti, ki so bili gojenci že poprejšnja leta — za novo šolsko leto 1978-79. Zavod sprejema v oskrbo možko mladino srednjih in višjih srednjih šol. Gojenci so notranji, to je tisti, ki imajo v zavodu stanovanje in celotno oskrbo, ter zunanji, ki pridejo v zavod po šoli, imajo tu kosilo in prisostvujejo učnim uram. Prijavijo naj se eni kot drugi.

Romanje župnije Gabrje-Vrh. Režija, Sv. Višarje, Rabeljsko jezero in Nevejsko sedlo so programirane točke romanja in izleta v soboto 2. septembra. Vozita dva avtobusa. Eden s Travnika ob 6. uri, drugi naravnost z Vrha ob 6.15. Za prvi avtobus s Travnika se lahko prijavi tudi romarji iz Gorice in okoliških vasi. Iz prijavnosti sprejema prijave gđc. Zora Piščanc, Riva Piazzetta 18, tel. 83177, v Gabrjah ga. Milka Černič, tel. 882058, na Vrhu trgovina Marjeta Frandolič. Pri prijavi naj vsakdo pove, če si želi kosilo. Cena vožnje 6.000 lir. Zičnica po znižani ceni se plača posebej, enako kosilo.

Na praznik Marije vnebovzete, 15. avgusta 1978 so Marijini častilci vabljeni na **Repentabor.** Svete maše bodo ob 8., 10. in 11.30. Popoldne ob 16.30 bo sv. maša, nato slovesne večerice.

● V vseh šestih švicarskih škofijah je bilo letos posvečenih 31 bogoslovcev, vendar je število duhovnikov, posvečenih zadnja leta, še vedno premajhno za tri milijone katoličanov, ki danes v Švici živijo.

DAROVI

Udeleženci romanja Španija-Lurd, avtobus B (Gorica) so zbrali za Alojzijevisče in za sklad Kat. glasa po 75.000 lir.

Za dober tisk: N. N. 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: ob 10. obletnici očetovi smrti Aleksej Pregarc 10.000 lir.

Za Alojzijevisče: Joseph Batič, USA 200.000 lir.

Za volilni sklad Slovenske skupnosti: dr. Igor Franco 100.000; za glasilo SSK »Našo pot« družina Mihelčič 20.000 lir.

Za svetogorsko svetišče: Jelka Šah, Trst 10.000 lir.

Za skupnost »Družina« na Opčinah: namesto cvetja na grob Albina Rustja iz Gabrova daruje Ivanka Kralj 2.500; N. N., Zgonik 50.000; S. M., Koludrovica 5.000.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Jakovina Pahor in otroci v spomin na drugo obletnico smrti Avguština 20.000; družini Jagodic in Malalan ob krstu sinčka Devana 20.000; družina Šajna v spomin mame Marije Tavčar-Sajna 8.000; razni 14.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Banah: Karolina Bani 1.000 lir.

Za pevski zbor »M. Kogoj« iz Trsta: Anton Korsič 5.000; Berta Vremec v spomin žene Ede 50.000; N. N., Sv. Ivan v Trstu 5.000; Ana Parovel 10.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda v Domju: Ravnik, S. Francisco - Kalifornija 40 dolarjev; N. N., Sežana 100.000 dinarjev; N. N., Trst 50.000; N. N., Gorica 100.000; N. N., Steverjan 20.000; romarica v Španijo 5.000; N. N., 6.000; N. N., 100.000; N. N., Trst 150.000; N. N., Trst 150.000; M. B., Trst 10.000; Cervini, Trst 20.000; N. N., Trst 10.000; Ana Vidaič, Trst 60.000; Andreina Lutuzzi, Trst 5.000; Marija Mladosič, Trst 5.000; Lidija Podgornik, Trst 10.000; N. N., Rojan 5.000; M. E., Trst 8.000; Z. M., Trst 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi

Virgila Zorzuta

se družina in sorodniki iskreno zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga spremenili na zadnji poti. Posebna zahvala gg. duhovnikom za cerkvene obrede.

Gorica, 4. avgusta 1978

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19. kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi ob ponedeljku do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 13. do 19. avgusta 1978

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Danes obiščeemo ukovsko planino. 11.05 Mladinski oder: »Hči črnega gusarja«. Drugi del. Izjava Radijski oder. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Oprostite... samo nekaj besed. 13.20 Poslušajmo spet! 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 9.05 V svetu jugoslovanske lahke glasbe. 9.30 Tone Penko: Zivalstvo Jadranskega morja: (7) »Gobe in plaščarje«. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.45 Cicibani poslušajo. 11.00 Naš gorski svet. 11.35 Plošča dneva. 12.00 Poslušali boste. 13.15 Pa se sliš', slovenske ljudske pesmi. 14.10 Spoznavajmo gobe. 14.25 Koncerti »Live«. 15.35 Uspešnice naše dežele. 16.30 Jazzovska glasba. 17.05 Orkester gledališča Verdi v Trstu: Richard Strauss: Smrt in poveljanje. 18.05 Po stopinjah Janeza Vajkarda Valvasorja. 18.20 Operna glasba.

Torek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Koncert sredi jutra. 10.45 Cicibani telovadijo. 11.05 Vladimir Levstik: »Zapiski Tine Gramontove« - III. del. 11.30 Plošča dneva. 13.00 Zborovska glasba. 14.05 Mladi na počitnicah. 14.15 Iz jugoslovanskega glasbenega repertoarja. 15.30 Napotki za dobro diskoteko. 16.30 Otroci, ali veste, da... 17.00 Franz Schubert: Die schöne Müllerin, ciklus samospjevov (drugi del). 18.00 »Očetova tajnost«. Napisal Ivo Trošt, izvaja Radijski oder.

Sreda: 9.05 Folklor slovenskih narodov. 9.30 Antologija ljubzenske lirike. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.45 Cicibani poslušajo. 11.00 Ljudje in dogodki. 11.35 Plošča dneva. 12.00 Najboljše zdravilo vseh časov — smeh. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Prijeten popoldan z vami. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Simfonični orkester iz Turina: Ferruccio Busoni: Izžrebana nevesta. 18.05 »Poveljnik morja in duša«. Enojeanka. 18.45 Operna glasba.

Četrtek: 9.05 Včeraj in danes. 9.30 Govorimo o manjšinah: kje, kako in zakaj. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.45 Cicibani rišejo. 11.00 Vladimir Levstik: »Zapiski Tine Gramontove« - IV. del. 13.15 Letošnja revija »Primorska poje«: Sežana, 15. aprila. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Mladi in glasba. 15.35 Plošče za najstnike. 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Orkester radiotelevizije Ljubljana: Ludwig van Beethoven: Simfonija št. 5 v c molu, op. 67. 18.05 Slovenska politična in socialna misel v dvajsetih in tridesetih letih. 18.25 Operna glasba.

Petek: 9.05 Jazz. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.45 Cicibani telovadijo. 11.00 Misterij žene, tržaške črtice Zofke Kvedrove. 11.35 Plošča dneva. 12.00 Iz naših festivalov. 13.15 Letošnja revija »Primorska poje«: Izola, 16. aprila. Dekliški zbor iz Devina, moški zbor »Lesonit« iz Ilirske Bistrice in ženski zbor »Venček« iz Dutovelj. 14.10 Mladi pisci. 14.20 Resno, a ne prereno. 15.35 Izbor novih plošč. 16.30 Na počitnicah. 17.05 300-letnica Vivaldijeva rojstva. 18.05 Pogled v zgodovino filmske umetnosti. 18.20 Operna glasba.

Sobota: 9.05 Z vseh koncev sveta. 9.30 Naš horoskop. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.30 Opera. 13.15 S pevskih revij. 14.10 Mladi na počitnicah. 14.20 Kje so tiste stezice. 15.35 Glasba z malih in velikih zaslonov. 16.30 Mojstri jazza. 17.05 Orkester dunajske državne opere: Paul Dukas: Črnošolec, skercio in Emmanuel Chabrier: España, rapsodija. 18.05 »Internatiti«. Spomine Fortunata Mikuletiča izvaja Radijski oder. 18.45 Vera in naš čas.